

Recenzija rukopisa

„Američki postvijetnamski muški identitet“

Na temelju istraživanja savremene američke idologije i njenog utjecaja na konstruisanje muškog identiteta nakon rata u Vijetnamu, nastala je originalna, obimna, inventivna, ali i interaktivna autorska knjiga Ljubice Vasić pod naslovom „**Američki postvijetnamski muški identitet**“. Izučavanje savremene ideologije, pogotovo američke, balansira između *par excellence* teorija o međunarodnim odnosima i metodologije izučavanja savremene ideologije koja treba da bude veći predmet ineresovanja stručne javnosti. Domaća literatura u kojoj se obrađuje ova tema gotovo da je nepostojeća, medijski poslenici se njome samo mjestimice i najčešće sporadično bave, a ovdašnja intelektualna, politička i poslovna elita je samo sporadično pominje.

Rukopis docenta dr Ljubice Vasić „**Američki postvijetnamski muški identitet**“ predstavlja značajan doprinos našoj, kako domaćoj tako i regionalnoj, ali i široj, evropskoj politikološkoj nauci i razvoju društva, uključujući istorijske i nadasve, sociološke aspekte američkog društva *per se*. I, prije svega, imajući u vidu da je, u nas, kako na domaćem, tako i regionalnom području interesa, malo knjiga koje obrađuju ovu savremenu problematiku iz međunarodnih odnosa, izučavanja ideološkog diskursa kao modela političkog ponašanja i konstruisanja muškog identiteta.

Dakle, predmet istraživanja u ovoj knjizi je kod nas naučno neobrađen, odnosno nedovoljno obrađen, a vrlo aktuelna pitanja i dileme u daljem procesu tranzicije – prilagođavanje spoljnjem okruženju američkog društvenog sistema nakon rata u Vijetnamu. Rukopis se, uz predgovor, uvod, detaljan pregled inostrane literature, iz ove oblasti sastoji iz devet, međusobno, povezanih dijelova. U knjizi se simultano koriste analitički i sintetički metodološki postupci, a njenu teorijsku osnovu prožimaju komparativni, kulturološki, poststrukturalistički, psihološki i intertekstualni pristup istraživanju izučavanju ideološkog diskursa postvijetnamske Amerike. U pristupu istraživanju ideološkog diskursa autorice dominira teorija Frederika Džejmsona o političkom nesvesnom, Altiserovo shvatanje pojma ideologije kao imaginarnog odnosa pojedinca prema stvarnim uslovima u kojima postoje, zatim Fukoove teorije o prirodi moći.

Po glavama knjige metodološki i teorijski se određuje odnos između neoliberalizma i neokonzervativizma, a sa ciljem interpretiranja političke ideologije kao spoljne politike sigurnosti i odbrane, prednost dajući vojnim kapacitetima. Autorica na metodičan i analitičan način ukazuje na povezanost ideologije sa socijalnim i političkim grupama koje spajaju različiti interesi, što ne znači da ideologija treba da se svede na manipulaciju.

Oslanjajući se na tumačenje dominantnog ideološkog diskursa u Sjedinjenim Američkim Državama nakon rata u Vijetnamu, kolegica Vasić pristupa definisanju pojmova kao što je postmodernizam, te američke avangarde kao pokreta koji određuje raznovrsne nivoe individualnog i kolektivnog postojanja, dekodirajući elemente identiteta i subjektiviteta, jasno dekonstruišući mehanizam u kojem navedeni oblici egzistencije balansiraju između privatnog i javnog, muškog i ženskog. Gore pomenute teorije i metodologija naučno-istraživačkog rada, kroz svih devet poglavlja knjige, na analitičan način demistifikuju proces konstruisanja muškog identiteta nakon rata u Vijetnamu, ukazujući na činjenicu da je pojam identiteta (u ovom konkretnom slučaju –

muškog) uslovljen pojmom ideologije, te da je i interpretacija samog pojma ideologije, kroz istorijske etape, bila uslovljena ničim drugim do samom ideologijom. Autorica je skladno strukturisala predloženi rukopis sa razradom dijelova na poglavlja koja su ravnomerno raspoređena u okviru dijelova koje prezentuje u ovom rukopisu.

Ukupno sagledavajući prezentiranu problematiku, sa kvalitativnog i kvantitativnog aspekta obrade ove materije, smatram da rukopis zaslužuje javno publikovanje zato što se po prvi put na jednom mjestu ukazuje, integralno, na ulogu i značaj ideologije za konstruisanje identiteta, kao i čitavog ideološkog diskursa u jednom razdoblju američke istorije.

Smatram da rukopis sadrži rezultate izvornih naučnih istraživanja, sa kritičkim osvrtom na osetljivu problematiku. Knjige iz ove oblasti su vrlo rijetke u našoj, kako domaćoj tako i regionalnoj, i ponoviću, evropskoj stručnoj i profesionalnoj javnosti, te predviđeni rukopis, docenta dr Ljubice Vasić popunjava ovu prazninu. Stoga smatram da delo, predviđeno ja javno publikovanje, zaslužuje podršku Ministarstva nauke Republike Srbije. Pored nesumnjivog naučnog doprinosa predloženi rukopis obuhvata i pitanja od izuzetnog značaja za celokupan pristup pitanju konstruisanja muškog identiteta pod kapom vladajuće ideologije.

Rukopis zaslužuje javno publikovanje jer smatram da je, do sada, jedini koji ima karakterističan i originalan (interaktivni istorijsko-naučno-istraživački diskurs) pristup pogotovo što se odnosi na jedno veoma osetljivo razdoblje američke istorije. Stoga može biti od koristi ne samo naučnim radnicima i analitičarima, nego i ekspertima koji se u praksi susreću sa ovom problematikom.

U Sarajevu,
22.10.2018.

Assoc. Prof. Dr & Dr. Honoris Causa
Sabahudin Hadžialić